

recentiorum omnes, & quicquid hi ab illis habent, quæ plurima sunt & pleraque deprauata, hic ommitteretur. Dicat mihi aliquis, tunc ita scriptorum libros reddere inutiles, & sua quemque gloria fraudare auderes? Atqui ego ut ueneror omnes qui uel scribendo uel aliter in communem aliquid usum contulerunt: sic opera illorum haudquaquam penitus aboleri uelim, quod in Iustiniano reprehendunt: sed plures quidem in unum conferri ad lectionem & studiorum necessitatem: ipsos uero authores interim seruari integros, ut si quis scrupulus incideret, archetypa consulenda non deessent. Alterum genus librorum est, qui non ut uniuersi ordine perlegantur, sed ad usum duntaxat & inquisitionem comparati sunt: ut Vocabularia, & Indices, qui uel alphabetico uel alio quopiam non difficili quærentibus ordine componuntur: In quo genere conscripti libri, leuare potius & iuuare studia dicendi sunt, quam onerare: quanquam & hic modus est quidam, quem nonnulli excedunt. Huc pertinent, ut uterque Bibliothecæ nostræ Tomus, sic aliæ pleraque lucubrationes nostræ, ut Catalogus de nominibus plantarum τριτάτων, & Historia plantarum, & Onomasticon omne genus propriorum nominum, quod denuo nunc locupletatum excuditur: & tertio à nobis auctum Lexicon Græcum, & semel Ambrosij Calepini Latinum, quæ omnia literarum ordine procedunt. Scripsi & scholia quædam & compendia, castrauit Martialem, denique multa ex Græcis transtuli: in quibus omnibus si quis polygraphum me uocet, iniurius puto mihi fuerit. Hæc hæcenus, extra capellas fortassis, non tam remota tamen, ut Posthumi illius apud Martialem uerba.

Iam ipsum Operis usum paucis attingam, de quo etiam in primi Tomi præfatione nonnihil dixi, & ipse satis per se manifestus est, tum ex prima operis fronte, tum librorum eius catalogo, & Titulorum argumentis quæ ante singulos libros collocantur, quæ omnia repeti hic superuacuum esset: tum manifestior adhuc fiet, si quis unam & alteram horam passim inspiciendo Operi dederit: dicam tamē hic quoque nonnulla, quæ ad Lectorum utilitatem nonnihil momenti habere iudico. Sciendum est igitur, eadem omnia authorum scripta, quæ primo Tomo recensentur, secundum authorum nomina alphabeti ordine, repetita hic esse, & pro argumenti ratione per locos communes disposita: quanquam non ea qua uellem diligentia, omnia ex primo Tomo descripta sint, ut iam prius excusauim. Et quia sic non satis instructum futurum Volumen uidebatur, & perpauca particularia continere, addidi etiam argumenta seu titulos capitum ex plurimis Græcis Latinisque authoribus, illis præsertim qui Locos communes scripserunt, uel suo stylo, uel Collectanea tantum: & illis qui uaria tractauerunt, de quibus plura legat, cui uacabit, libro primo huius Operis, Tituli 13. parte 1. & 4. & 6. nec enim hic repetere libet, etsi maxime huc faciant, ut intelligatur qua ratione & ex quibus authoribus Volumen hoc confarcinatum sit. Multos etiam libros, quorum in primo Tomo nulla fit mentio, hic passim nominamus, partim quod authores eorum ignoti sint, partim quod eo tempore quo primus Tomus excudebatur, nondum mihi cogniti essent, Quorum tamen authores cognoscuntur, illi in Appendice etiam primi Tomi, suo ordine commemorantur. Sed tempus est de his uerba facere, quæ Operis utilitatem propius attinent. Quemadmodum igitur omnis doctrina discendo docendoque consummatur: ita hoc Opus ad utrumque utilissimum esse, partim ostendi, partim nunc etiam ostendam. Ad discendum ergo nihil tantopere confert, quam delectum habere librorum, & optimos quosque sequi: quod quidem mediocriter assequetur, qui simul utrumque Bibliothecæ Tomum consuluerit, in secundo enim sola ferè scriptorum nomina reperiet, in primo etiam argumenta & censuras singulorum, & alia quædam. Discet etiam in secundo Tomo quinam aliquid utile ad singulorum librorum faciliorem intellectum aut usum ediderint, ut commentarios, scholia, paraphrases, indices, compendia, translationes in diuersas linguas: & alia huiusmodi, quæ cum ad discendum, illis præcipue qui uiua præceptoris uoce destituuntur, tum ad do-